महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन महानिर्देशनालय

Phone: 4258174
4266034
4255707
A.G. Fax : 977-1-4268309
Fax : 977-1-4262798
Post Box : 13328
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

पत्र संख्याः २०७५/७६ मितिः २०७५/१२/२९

च.नं.

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री प्रमुखज्यू/अध्यक्षज्यू,
नगर/गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम त्यस कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) बमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ बमोजिम कारवाहीको लागि अनुरोध छ ।

(सुवर्णप्रसाद ढकाल)
नायब महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको सन्देश

टंकमणि शर्मा, दंगाल
महालेखापरीक्षक

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालय र लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा १० बमोजिम पूर्णस्वामित्व भएको संगठित संस्थाको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा ऐनको दफा ४ बमोजिम महालेखापरीक्षकले ती निकायको एक एक गरी वा बीच बीचमा छड्के वा केही प्रतिशतमात्र परीक्षण गर्ने गरी लेखापरीक्षणको तरिका, क्षेत्र र अवधि तोकी लेखापरीक्षण गर्न, त्यसबाट प्राप्त तथ्य दर्शाउन, आलोचना गर्न र आर्थिक विवरणउपर रायसहितको प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने कानूनी व्यवस्था छ ।

यस वर्ष ७५३ वटा स्थानीय तहमध्ये ७४७ स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी देखिएका व्यहोराको सारांश महालेखापरीक्षकको ५६ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा समेत समावेश गरिएको छ । ६ वटा स्थानीय तहको लेखा स्रेस्ता पेश नभएकाले लेखापरीक्षण सम्पन्न हुन सकेन । आर्थिक कारोबार, वित्तीय व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, कानूनको पालना सम्बन्धमा गर्नुपर्ने सुधार र असुल फछ्र्यौट गर्नुपर्ने विषय समावेश गरी प्रत्येक स्थानीय तहलाई बेग्लाबेग्लै लेखापरीक्षण प्रतिवेदन दिने व्यवस्था मिलाएको छु । लेखापरीक्षणका क्रममा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता, लेखापरीक्षण मानदण्ड, निर्देशिकाबमोजिम प्रचलित ऐन, कानून, निर्णय समेतका आधारमा परीक्षण मूल्याङ्कन गरिएको छ । प्रदेश र जिल्ला स्तरीय छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रममा स्थानीय तहका प्रमुख, लेखाउत्तरदायी अधिकृत तथा अन्य पदाधिकारीबाट प्राप्त सूचना र सुझावलाई प्रतिवेदन तयार गर्दा ध्यान दिइएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को स्थानीयतहको लेखापरीक्षणबाट मूलतः पारित भएका कानूनहरु स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित नभएको, दरबन्दी बमोजिम कर्मचारीको पदपूर्ति नभएको, सार्वजनिक खरिद ऐनको पालना नभएको, प्रदेश कानूनले तोकेभन्दा फरक/विपरीत पदाधिकारीलाई सेवा सुविधा भुक्तानी गरेको, योजना छनौट, सञ्चालन र भुक्तानीमा समस्या देखिएको, वितरणमुखी र अनुत्पादक क्षेत्रमा खर्च भएको, आन्तरिक आय तथा राजस्व सङ्कलन व्यवस्थित नदेखिएको, आन्तरिक आयको तुलनामा अत्यधिक प्रशासनिक खर्च भएको, आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रभावकारी नभएको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थित नभएको, वित्तीय जवाफदेहिताको स्तरमा सुधार गर्नुपर्ने जस्ता व्यहोराहरु रहेका छन् ।

लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) अनुसार महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सकेपछि अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने र ऐनको दफा २०(३) मा स्थानीय तहको प्रचलित कानूनबमोजिम गाउँसभा वा नगरसभामा पेश गरी छलफल गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएका व्यहोरा उपर छलफल गरी टुङ्गो लगाउँदा लेखापरीक्षणको मूल्य मान्यता एवं स्वार्थ बाझिने व्यवहार नहुने आस्वस्ततासँगै स्थानीय तहको प्रतिवेदन कार्यान्वयनको सुनिश्चितताको अपेक्षा गर्दछु । यो स्थानीय तहको सम्बन्धमा दोस्रो प्रतिवेदन हो । संघीय प्रणाली अन्तर्गत स्थानीय तहमा सार्वजनिक स्रोतको समुचित उपयोग गर्दै विकास निर्माण र सेवा प्रवाहका कार्यलाई उत्कृष्ट नमूनाको रुपमा सञ्चालन गर्न अवसर प्राप्त भएको छ । यद्यपी नयाँ संरचनामा भौतिक, वित्तीय तथा जनशक्ति अभाव जस्ता चुनौति र समस्याका कारण अपेक्षाकृत प्रगति हुन सकेको देखिँदैन । त्यसैले प्रतिवेदनमा समावेश भएका व्यहोरा र सुझावहरुको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको शासकीय व्यवस्था सञ्चालनमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरेको छु ।

अन्त्यमा, संवैधानिक जिम्मेवारीअनुसार लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा सुझाव दिई सहयोग गर्ने स्थानीय तहका प्रमुख, उप-प्रमुख, लेखाउत्तरदायी अधिकृतहरु लगायत नागरिक समाज र सञ्चारकर्मीहरुप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । साथै, अहोरात्र खटिई समयमै लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गर्न योगदान गर्ने कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन महा-निर्देशनालय

पत्र संख्या: २०७५।०७६

च.नं.:

मिति: २०७५।१२।१०

श्री प्रमुखज्यू,
कमलामाई नगरपालिका,
सिन्धुली ।

विषय: **लेखापरीक्षण प्रतिवेदन** ।

यस कार्यालयबाट कमलामाई नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को पेश भएका वित्तीय विवरण र सोसँग सम्बन्धित कागजात लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन पक्षको जिम्मेवारी - आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ तथा प्रचलित कानून तथा अभ्यास अनुरुप लेखा राख्ने र राख्न लगाउने, लेखा विवरण तयार गर्ने गराउने कार्यका साथै आर्थिक प्रशासन सञ्चालन गर्ने तथा प्रस्तुतीकरण गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापन पक्षको रहेको छ ।

लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी - प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरु उपर लेखापरीक्षणको आधारमा राय व्यक्त गर्नु लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी हो । लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ तथा महालेखा परीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड र अन्य मार्गदर्शन तथा अन्य प्रचलित कानूनको आधारमा गरिएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका प्रमाणहरु लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधार उपलब्ध गराउन पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधार - कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधारका रुपमा सञ्चित कोष विवरणमा सारभूत असर पार्ने व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् :

१. लेखापरीक्षणबाट रु.१ करोड ३ लाख १५हजार बेरुजू देखिएको छ । सोमध्ये असुल गर्नुपर्ने रु.९९ लाख २७ हजार र पेश्की रु.३ लाख ८८ हजार रहेको छ ।

२. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुन सकेन ।

३. लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोराहरुका सम्बन्धमा मिति २०७५।१०।१८ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिकृया सहितको प्रमाण कागजातका आधारमा फछ्र्यौट भएका दफाहरु हटाई कायम व्यहोराको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पाना २६यसैसाथ संलग्न छ ।

कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय - कैफियत सहितको लेखापरीक्षण रायले त्यहाँको सञ्चित कोष विवरणमा पर्ने असर र लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराहरु बाहेक आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को आर्थिक कारोबार, लेखा तथा प्रतिवेदन आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ र नियमावली, २०६४ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा प्रचलित कानूनबमोजिम रहेको छ ।

(सुवर्णप्रसाद ढकाल)
नायव महालेखापरीक्षक

कमलामाई नगरपालिका
लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

२०७४।७५

परिचय : स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गरी स्थानीय सरकारले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्र स्रोत साधन सङ्कलन र परिचालन गरी विकास निर्माण लगायतको काम गर्न जनताको सहभागितामा आधारिता दिगो विकासको लाभ समतामूलक तरिकाले उपभोग गर्ने कार्यको लागि यस नगरपालिकाको स्थापना भएको हो । नेपाल सरकार एवं स्थानीय तहमै उपलव्ध हुने स्रोत साधानको अधिकतम उपयोग गरी योजनावद्ध सहभागितामूलक कार्यक्रमको माध्यमबाट स्थानीय जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी सामाजिक आर्थिक तथा भौतिक क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्नु स्थानीय तहको मूख्य उद्देश्य रहेको छ । ३ नं. प्रदेशमा अवस्थित यो नगरपालिका अन्तर्गत १४ वडा, ३ प्रतिनिधिसभा सदस्य, ४८२।५७ वर्ग कि.मी.क्षेत्रफल र ६६,६३१।०० जनसंख्या रहेको छ ।

स्थानीय सञ्चितकोष : आर्थिक वर्ष २०७४।७५ स्थानीय सञ्चित कोष आय-व्यय हिसाबको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ :

आयतर्फ			सि.नं.	व्ययतर्फ		
विवरण	**अनुसूची**	**रकम**		**विवरण**	**अनुसूची**	**रकम**
गत वर्षको जिम्मेवारी			१	वित्तिय समानिकरण तर्फको चालु खर्च	४	९५९९६८३०.७४
क) नगद		०	२	वित्तिय समानिकरण तर्फको पूँजीगत खर्च	४	३०१०५१६६३
ख) बैंक (अनुदान । कोष)	१	३८४४४८६५.१४				
ग) वैक (विशेष कोष)	१	११०१८०७९.७२	३	वित्तीय व्यवस्था भुक्तानी		
राजस्व (आन्तरिक आय)				क) ऋण भुक्तानी		
क) आन्तरिक राजस्व		३११९५७९९.६२	४	लगानी		
क)वित्तीय समानीकरण अनुदान		३६४९९७०००		शेयर लगानी		
ख) सशर्त अनुदान	२	३१२७६९०००		अन्य लगानी		
घ) विशेष अनुदान		०	५	आन्तरिक कोष तर्फ (चालु । पुजिगत) खर्च		२३९६६२३८
जेष्ठ नागरिक दिर्घ सम्मान कार्यक्रम		११२०१९०००	६	जेष्ठ नागरिक दिर्घ सम्मान कार्यक्रम खर्च		११२०१९०००
अन्य अनुदान		२४१४६६२८	७	अन्य अनुदान (चालु । पुजिगत) खर्च		१६७००५२७
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान			८	शर्सत अनुदान खर्च (चालु । पुजिगत)	२	३००२६४४८३.३
क) वित्तीय समानीकरण अनुदान			९	विषेश कोष तर्फ (चालु । पुजिगत) खर्च		३९५०३५३.१
ख) सशर्त अनुदान				कुल खर्च		८५३९४९०९५.१
ग) समपूरक अनुदान			१०	सर्शत अनुदान तर्फ को.ले.नि.का.फिर्ता		१२५०४५१६.६८
घ) विशेष अनुदान			११	अन्य अनुदान तर्फ को.ले.नि.का फिर्ता		४०३१०००
अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त				जम्मा फिर्ता		१६५३५५१६.६८
वित्तीय व्यवस्था प्राप्ति			१२	मौज्दात वाकी		
जनसहभागिता (नगद)		३७७५६३४०		ख) बैंक मौज्दात	१	६४७०१५५७.८८
धरौटी आय		६७८१७४८.६६	१३	धरौटी वाकी		४८९०३७५.७४
विशेष कोष आय		९४८०८४.२९		जम्मा मौज्दात		६९५९१९३३.६२
जम्मा		**९४००७६५४५**		जम्मा		**९४००७६५४५**

कमलामाई नगरपालिका, सिन्धुली

दफा	विवरण	रकम
	यस नगरपालिकाको आर्थिक कारोबारसंग सम्बन्धित आर्थिक विवरण एवं स्रेस्ताहरुको लेखापरीक्षण ऐन, २०४८ को दफा ३ र लेखापरीक्षणका अर्न्तराष्ट्रिय मानदण्ड तथा मार्गदर्शनको आधारमा नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले निक्यौल गरेको जोखिममा आधारित स्वीकृत लेखापरीक्षण योजना भित्र रही लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । सारभूत रुपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोराहरुलाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन । लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा उपर व्यवस्थापनपक्षसँग छलफल गरी मिति २०७५।१०।१८ मा जानकारी गराए पश्चात कायम भएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् ।	
१	**सेवा प्रवाहः** नेपाल सरकार एवं स्थानीय तहमै उपलब्ध हुने स्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गरी योजनाबद्ध सहभागितामुलक कार्यक्रमको माध्यमबाट स्थानीय जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी सामाजिक आर्थिक तथा भौतिक क्रियाकलाप सञ्चालन गरेको छ । दरबन्दी अनुसार बिषयगत कर्मचारीको अभावको कारण स्थानीय जनताले सेवा प्राप्त गर्न कठिनाई भएको छ । स्थानीय स्रोत र साधनको परीक्षण हुन नसकेको, आन्तरीक स्रोत न्युन रहेको, सबै खर्च नेपाल सरकारमा भर पर्नुपरेको देखिदा स्थानीय जनताले अपेक्षित लाभ प्राप्त गर्न सकेको देखिएन ।	
२	**आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीः** कार्यालयले प्रचलित ऐन नियमको पालना गरी आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था भरपर्दो र प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ । आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्थाको मूल्याङ्कन गर्दा वार्षिक खरिद योजना तयार नगरेको, जिन्सी खातामा रहेका केही सामानको मूल्य नखुलाई आम्दानी बाँधेको, समितिको कामसँग सम्बन्धित सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गर्ने, तिनको विश्लेषण गर्ने र सो अनुरुप आवश्यक नियन्त्रण प्रणाली तयार गर्ने नगरेको, कर्मचारीहरुको कार्य विवरण तयार नगरेको, स्विकृत दरबन्दी अनुसार कर्मचारी नरहेको, पेश्की समयमा फछ्र्यौट नगरेको आदि कमीकमजोरी देखिएका छन् । कामको प्रकृति अनुसार आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार नगरेकोले कार्य सम्पादनमा नियन्त्रण, मितव्ययी र पारदर्शी नहुने हुदाँ सो प्रणाली मजवुत र भरपर्दो बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।	
३	**वजेट पेश गर्ने तथा पारित गर्नेः** स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ वमोजिम स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान नगरपालीकावाट स्वीकृत गराई आषाढ १० गते भित्र सभामा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । आय व्ययको अनुमान साथ गत वर्षको वास्तविक आय व्यय , चालु आर्थिक वर्षको अन्तिम सम्ममा हुने आय व्ययको संशोधित अनुमान तथा आगामी आर्थिक वर्षको योजना तथा कार्यक्रम र आय व्ययको अनुमानित विवरण सभामा पेश गरि १५ दिन भित्र छलफल सम्पन्न गरी आषाढ भित्रनै पारीत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले उपरोक्त तालिका अनुसार नगरी २०७४ श्रावणमा नगर सभाबाट पारित गरेको छ ।	
४	**श्रोतअनुमान तथा वजेट सीमाः** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ वमोजिम नगरपालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व वाँडफाँडवाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान,ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र वजेट सीमा निर्धारण गर्न ४ सदस्यीय समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, सन्तुलीत वितरणमा, वजेट सीमा निर्धारण, वजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, वजेट तर्जुमा मार्गदर्शन गर्नुपर्ने र कार्यपालीकामा पेश गर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा नगरपालिकाले उपरोक्त कार्य गरेको छैन ।	
५	**लक्ष्य प्रगतिको स्थिति -** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २४ मा चौमासिक प्रगति विवरण तयार गनुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले सञ्चालन गरेका	

दफा	विवरण	रकम
	जिल्ला स्तरीय तथा केन्द्रिय स्तरीय आयोजनामध्ये सबै आयोजनाको उपर्युक्त नियम बमोजिम अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा प्रगति विवरण तयार गरेको देखिएन । प्रगति बिवरण बेगर कार्यक्रमको उपलब्धि मापन गर्ने आधार नहुने हुदा नियम अनुसार प्रगति बिवरण तयार गर्नुपर्दछ ।	
६	**चौमासिक खर्चः**आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ वमोजि स्विकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कर्याक्रम वमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कर्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार प्रथम चौमासिकमा ०.१७ प्रतिशत, दोश्रो चौमासिकमा १७.५५ प्रतिशत र तेश्रो चौमासिकमा ८०.६८ प्रतिशत खर्च गरेको देखिएको छ । यसरीनै आषाढ मसान्तमा ३७.८२ प्रतिशत खर्च देखिनुले आषाढमा आएर खर्चको चाप वढेको देखिएकोले सन्तुलित खर्च व्यवस्थापन भएको देखिएन ।	
७	**स्थानीय तथ्यांक र अभिलेखः** स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ वमोजिम नगरपालीकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभुत तथ्याकं संकलन , अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था नगरपालीकाले स्थानीय तथ्यांक सम्वन्धी नीति , कानून र सोको मापदण्ड बनाएको छैन । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकिकरणका क्रियाकलाप संचालनमा तथ्यांकले महत्वपुर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा भुमिका अगाडि वढाउन आवश्यक छ । तथ्यांक वेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, वजेट, प्रक्रिया र कार्यावन्यनले उचित सार्थकता नपाउने हुदा यस तर्फ नगरपालीकाले अभिलेख व्यवस्थापन गर्न जरुरी छ ।	
८	**राजश्व अभिलेख :** आर्थिक कार्यबिधि ऐन, २०५५ को परिच्छेद ४ दफा १२ र १३ ले राजस्वको अभिलेख अध्यावधिक गरी सोको लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था रहेको छ । स्थानीय तहहरुवाट लेखापरीक्षणको क्रममा राजस्व आम्दानीको निर्णय देखि असुली तथा दाखिला सम्मका अभिलेख व्यवस्थित गरी श्रेस्ता राखेको छैन । यसवाट स्थानीय तहको बास्तबिक राजस्व असुली र दाखिला एकिन हुन कमलामाई नगरपालिकाले सकेन ।स्थानीय तहवाट समेत यसमा बिशेष ध्यान दिई आन्तरिक आयको उचित अभिलेखाङ्कन तथा परिचालन गर्नुपर्दछ ।	
९	**स्रोत नक्सांकन :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४को दफा ११ बमोजिम प्रत्येक नगरपालिका आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अबस्था, प्राकृतिक श्रोत अर्न्तगत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अर्न्तगत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्सांकन वा नगरपालिकाको प्रोफाईल तयार गर्नुपर्नेमा सो तयार गरेको पाईएन ।	
१०	**उपभोक्ता समिति :** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिबाट काम गराउदा सम्पन्न निर्माण कार्यको सञ्चालन उपभोक्ता समितिले गर्नु पर्ने, खर्चको सूचना सार्वजनिक गर्नु पर्ने, निर्माण कार्यमा लोडर, एक्साभेटर, मेशीनहरू प्रयोग गर्न नहुने व्यवस्था छ ।उपभोक्ता समितिबाट तोकिएको जनसहभागिता नजुटाउने साथै कार्यालयबाट गर्ने भुक्तानीमा आनुपातिक कट्टी नगर्ने जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश भएका आयोजना उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन गर्ने, योजना हस्तान्तरण नहुने तथा खर्च सार्वजनिक नगर्ने जस्ता कानूनले तोकेका कार्य गरेको देखिएन ।	
११	**लक्षित समूह खर्च** : स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९ को	

दफा	विवरण	रकम
	दफा नं १२ (७) अनुसार लक्षीत समुहको मागको आधारमा लक्षीत समुहको पूंजी निर्माण, सेवा प्रवाहमा गुणस्तरिय सुधार, क्षमता विकासको मापन गर्न सकिने ठोस कार्यक्रम र आयोजनामा मात्र रकम विनियोजन र खर्च गर्न सकिने व्यवस्था छ । कुनैपनि प्रकारका वितरणमूखि कार्यक्रम, सभा सम्मेलन वा गोष्ठिमा खर्च गर्न नपाइने व्यवस्था भएकोमा नगरपालीकाले त्यस्ता कार्यक्रममा समेत खर्च गरेको देखिएकोले कार्यविधिको परिपालना भएको देखएन । यस्ता कार्यमा सुधार हुनु पर्दछ ।	
१२	**वातावरणीय प्रभाव :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा नगरपालिका क्षेत्रमा स्थल, जल, वायू तथा ध्वनी प्रदुषण नियन्त्रण गरी वातावरण संरक्षण गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने गराउने कर्तव्य तोकेको छ । नगरपालीकाले यो वर्ष वातावरण संरक्षण, नगर र नदी सफाइ कार्यक्रम चलाएको विवरण पेश गरेकोमा वातावरण संरक्षणको एकीकृत दीर्घकालीन योजना तयार गरेको छैन ।	
१३	**व्यवसाय कर :** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा नगरपालीकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । नगरपालिकाको कार्यालयले व्यवसायीहरुको लगत राखी राजस्व असुल गर्नूपर्नेमा नगरपालिका भित्र कर योग्य कारोबार गर्ने व्यवसायिको लगत राख्ने कार्य समेत गरेको देखिएन ।	
१४	**सार्वजनिक परीक्षणः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८(५) वमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी ,दिगो र भरपर्दो वनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अर्न्तगत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले बर्ष भरी प्रवाह गरेको सेवा तथा खर्चको सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाइ गरेको छैन । ऐन नियमको पालना गर्नुपर्दछ ।	
१५	**भाडा करः** आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ मा कुनै पनि सवारी साधन वा भाडामा मोटर एक्साभेटर लगायतका सेवाहरु लिदा भुक्तानी रकममा १० प्रतिशतको दरले अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले उपभोक्ता समितिलाई संम्झौता अनुसार बिभिन्न निर्माण कार्यको लागि रकम उपलब्ध गराउदा उपभोक्ता समितिले निर्माण कार्यको लागि भाडामा लिई प्रयोग गरेका ट्रक, ट्रयाक्टर, एक्साभेटर लगायतका सेवाहरु भाडमा लिँदा अग्रिम करकट्टी वापत उपभोक्ताबाट रकम कट्टा गरी राखेको रु.४५,५६,७११।०० नेपाल सरकारको सँघिय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्नेमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म दाखिला गरेको प्रमाण पेश नभएको उक्त रकम सँघिय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु.	४५५६७११.००
१६	**शर्त सहितको बैंक जमानतः**सार्बजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम ११० को उपदफा(१) मा बोलपत्रदाताले कार्य सम्पादन जमानत पेश गर्दा बोलपत्र सम्बन्धी कागजातमा उल्लेख भएको ढाँचामा सार्वजनिक खरिद ऐन,२०६३ को दफा २७(३) बमोजिमको म्यादभित्र बाणिज्य बैंकबाट जारी भएको बैंक जमानत पेश गर्नुपर्ने ब्यबस्था छ । कमलामाई नगर कार्यपालिकाबाट सञ्चालन भएको बिभिन्न कार्यक्रमहरुको सार्वजनिक खरिद प्रकृयाबाट भएका खरिद कार्यमा बोलपत्रबाट पेश भएको बोलपत्र बैंक जमानत, अग्रिम बैंक जमानत तथा कार्यसम्पादन बैंक जमानतमा,"war, rebelion","act of god"ईत्यादी शब्दावली सहितको तोकिएको ढाँचा भन्दा फरक शर्त सहितको बैंक जमानत पत्र पेश भएको अवस्थामा समेत त्यस्ता बैंक जमानतपत्र स्वीकार गरी सार्वजनिक खरिद कार्य सञ्चालन गरेको पाइएको छ । यस सम्बन्धी केही उदाहरण देहायबमोजम छन ।	

दफा	विवरण	रकम

क्र.सं.	सार्वजनिक खरिद कार्य	बोलपत्र दाता	संम्झौता रकम	जमानत जारी गर्ने बैंक	जमानत रकम	अवधि	कैफियत
१	पानी ट्याङकी बर्टेउतार सडक मर्मत कार्य	भद्रकाली जगतमैया श्री कृष्ण निर्माण सेवा जे.भी.	१८३८९८४.२०	प्राइम कमर्सियल बैंक लि., कमलपोखरी काठमाण्डौ	४९६५००.००	२०२०/८/१५	कार्य सम्पादन जमानत पत्र शर्त सहित
२	गाढी खरिद कार्य	अग्नी इन्करोरेटेड प्रा.ली. काठमाण्डौ	३६५५०००.००		१८३०००.००	२०१९/८/२४	शर्त सहितको कार्य सम्पादन जमान
३	गाढी खरिद कार्य	अग्नी इन्करोरेटेड प्रा.ली. काठमाण्डौ	३६५५०००.००	माछापुच्छे बैंक लि.काठमाण्डौ	९२०००.००	२०१८/१०/१०	शर्त सहितको कार्य सम्पादन जमान
४	ल्याण्ड फिल्ड व्यबस्थापन कार्य, क.न.पा.५	कुवंर श्री कृष्ण निर्माण सेवा जे.भी.	५१९६२१३.००	सिटिजेन्स बैंक इन्टरनेशनल लि.	१५१५५००.००	२०१९/७/१५	कार्य सम्पादन जमानत पत्र शर्त सहित
५	ल्याण्ड फिल्ड व्यबस्थापन कार्य, क.न.पा.५	कुवंर श्री कृष्ण निर्माण सेवा जे.भी.	५१९६२१३.००	सिटिजेन्स बैंक इन्टरनेशनल लि.	१०३५०००.००	२०१८/७/१५	शर्त सहितको अग्रिम जमानत
६	बिद्युत बिस्तार कार्य, क.न.पा. ७,८ र १० (HT/LT Link extention Work)	धुलीखेल निर्माण सेवा प्रा.ली. काठमाण्डौ	१६९७६५५०.००	कृषि बिकास बैंक, गट्ठाघर, काठमाण्डौ	३४००००००.००	२०७५/३/२५	शर्त सहित अग्रिम जमानत

शर्त सहितको बैंक जमानतपत्र स्वीकार गर्दा तोकिएको कानुनको प्रतिकुल भै बिवाद समाधान गर्नुपर्ने अवस्थामा कार्यालयबाट भएको भुक्तानी डुब्ने अवस्था सिर्जना हुन जान्छ । अतः सार्वजनिक खरिद कार्य ब्यबस्थापन गर्दा सम्बन्धित बोलपत्र दाताले पेश गरेको बैंक जमानतपत्र तोकिएको ढाँचामा भए नभएको परीक्षण गरी शर्त रहितको बैंक जमानतपत्र मात्र स्वीकार गर्नुपर्दछ ।

१७	**बिमा गराउनुपर्ने :** सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम ११२(१) मा खरिद संम्झौतामा अन्यथा ब्यवस्था भएकोमा बाहेक दश लाख रुपैया भन्दा बढी मुल्यको निर्माण कार्य गर्ने निर्माण ब्यबसायिले तोकिएको कुराको बिमा गराउनुपर्ने प्रावधान रहेको छ । नगर कार्यपालिकाबाट सञ्चालन भएका देहायका सार्वजनिक निर्माण सम्बन्धि खरिद कार्यमा बिमा	

दफा	विवरण	रकम

गरेको पाइएन ।

क. सं.	सार्वजनिक खरिद कार्य	निर्माण व्यबसायी	सम्झौता रकम	संम्झौता मिति	कैफियत
१	बिद्युत बिस्तार कार्य क.न.पा.७,८ र १०(HT/LT Link extention Work)	धुलीखेल निर्माण सेवा प्रा.ली., काठमाण्डौ	१६९७६५५०.००	२०७४/१२/१६	संम्झौताका शर्त १४ मा बिमाको व्यबस्था भएता पनि बिमा नगरेको
२	ल्याण्डफिल्ड साइटको व्यबस्थापन कार्य	कुवर श्री कृष्ण निर्माण सेवा जे.भी.	५१९६२१३.००	२०७४/११/२३	संम्झौताका शर्त १४ मा बिमाको व्यबस्था भएता पनि बिमा नगरेको
३	बसपार्क निर्माण कार्य	श्री जल निर्माण सेवा	६१२७३६०.००	२०७४/१२/२५	संम्झौताका शर्त १४ मा बिमाको व्यबस्था भएता पनि बिमा नगरेको
४	सिन्धुलीगढी दरबार घेराबार गर्ने कार्य	नमस्ते जनरल सप्लायर्स	५९९३९७५.००	२०७४/९/३	संम्झौताका शर्त १४ मा बिमाको व्यबस्था भएता पनि बिमा नगरेको
५	पानीट्याङकी बर्देउटार सडक मर्मत कार्य	भद्रकाली/जगतमैया/श्री कृष्ण जे.भी.	१८३८९८४.२०	२०७४/१२/२१	संम्झौताका शर्त १४ मा बिमाको व्यबस्था भएता पनि बिमा नगरेको
६	बि.पी. राजमार्ग पानीट्याङकी सडक मर्मत कार्य	गौरीमाई कन्स्ट्रक्सन प्रा.ली.	१९६१६६६.१४	२०७४/१२/२१	संम्झौताका शर्त १४ मा बिमाको व्यबस्था भएता पनि बिमा नगरेको

लागत अनुमान तयार गर्दा बिमाको व्यबस्था नगरेको तर संम्झौताका सामान्य शर्त नं.१४ मा निर्माण व्यबसायीले बिमा गर्नुपर्ने प्रावधान उल्लेख गरी खरिद संम्झौता गरेकोले बिमा नगरी सार्वजनिक निर्माण कार्य गरेको देखिन्छ । बिमा नगर्दा आइपर्ने जोखिम बहनमा बिवाद तथा थप व्यय भार पर्ने हुन्छ । अतः कानुनले व्यवस्था गरे बमोजिम दश लाख भन्दा बढीका निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा बिमाको व्यवस्था गरी सार्वजनिक निर्माण कार्यको जोखिम घटाउन ध्यान दिनुपर्ने पाइयो ।

१८ **गुणस्तर परीक्षणः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५(१) मा मालसामानको निरीक्षण र स्वीकृतको प्राबधानमा आपुर्ति गरिएका मालसामान संम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेसिफिकेशन र गुणस्तर बमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनुपर्ने व्यवस्था छ । त्यसैगरी सार्वजनिक खरिद संम्झौताको सामान्य शर्त नं.९ मा निर्माण सामाग्रीको गुणस्तर परीक्षणको व्यवस्था रहेको छ । नगर कार्यपालिकाबाट बोलपत्रको माध्यमबाट भएको सार्वजनिक खरिद कार्यमा गुणस्तर परीक्षण बेगर नै निर्माण तथा निर्माण सामाग्री खरिद कार्य गरेको छ । यस सम्बन्धी केही व्यहोरा निम्न अनुसारका छन ।

क. सं.	सार्वजनिक निर्माण कार्य	निर्माण व्यवसायी	खरिद संम्झौता		सम्पन्न हुने मिति	गुणस्तर परीक्षण	कैफियत
			रकम	मिति			

दफा	विवरण	रकम

१	बि.पी.राजमार्ग पानी ट्याङकी सडक मर्मत कार्य	गौरीमाई कन्ट्रक्सन प्रा.ली.	१९६१६६ ६.१४	२०७४/२/ ३१	२०७५/ ३/३१	सम्झौताको सामान्य शर्त ९ मा गुणस्तर परीक्षणको व्यबस्था	गुणस्तर परीक्षण नगराएको
२	पानी ट्याङकी बारर्देउटार सडक मर्मत कार्य	भद्रकाली, जगतमैया , श्री कृष्ण जे.भी.	१८३८९ ८४.२०	२०७४/१ २/२१	२०७५/ २/३	सम्झौताको सामान्य शर्त ९ मा गुणस्तर परीक्षणको व्यबस्था	गुणस्तर परीक्षण नगराएको
३	सिन्धुलीगढी दरबार घेराबार गर्ने कार्य	नमस्ते जनरल सप्लायर्स	५९९३९ ७५.००	२०७४/९ /३	२०७४/ १२/३०	सम्झौताको सामान्य शर्त ९ मा गुणस्तर परीक्षणको व्यबस्था	तारजाली र काँडेतारको उत्पादनको गुणस्तर परीक्षण प्रतिवेदन सँलग्न भएको तर सिमेन्टेड पालेका परीक्षण नभएको
४	बसपार्क निर्माण कार्य	श्री जल निर्माण सेवा	६१२७३६ ०.००	२०७४/१ २/२५	२०७४/ २/३२	सम्झौताको सामान्य शर्त ९ मा गुणस्तर परीक्षणको व्यबस्था	
५	ल्याण्ड फिल्ड साइट व्यवस्थापन कार्य	कुँवर/श्री कृष्ण निर्माण जे.भी.	५१९६२ १३.००	२०७४/१ १/२३	२०७५/ २/२८	सम्झौताको सामान्य शर्त ९ मा गुणस्तर परीक्षणको व्यबस्था	

गुणस्तर परीक्षण बेगर सार्वजनिक खरिद कार्य गर्दा गुणस्तरहिन सार्वजनिक निर्माण भै दीगोपनामा असर पर्नुका साथै कोषको दुरुपयोग हुने देखिन्छ । अतः लागत अनुमान तयार गर्दा गुणस्तर परीक्षणको व्यवस्था गरी संम्झौताका सामान्य शर्तमा भएको व्यवस्था गरी गुणस्तरीय सार्वजनिक निर्माण कार्य व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखियो ।

१९ **एम.बि. दर्ता :** सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १२३(१) (ख) मा सार्वजनीक निकायले रनिङ विल, अन्य कुनै विजकको भुक्तानी गर्दा सम्झौता अनुसार भुक्तानी भएकोमा वास्तबिक कार्यसम्पादनको आधारमा म.ले.प.फा.नं. १९२ अनुसारको नापी किताब नियत्रन्ण खातामा प्रविष्ट गरि सिलसिलेवार नम्वर राख्ने र आईटमवाईज रजिष्टरको आधारमा मात्र नापी किताव प्रयोग गर्नु पर्ने व्यवस्था छ ।नगर कार्यपालिकाले सार्वजनिक निर्माण कार्यको भुक्तानीगर्दा लुज सिटमा एम.बि. तयार गरी भुक्तानी गरेको छ । उक्त एम.बि.को सफ्टकपिको सुरंक्षण तथा हाड्कपीको एम.बि. नियन्त्रण रजिष्टरमा दर्ता गरी नं.चढाई राख्नुपर्नेमा सो बमोजिम गर्ने गरेको छैन । यस सम्बन्धि केही व्यहोरा देहाय बमोजिम रहेका छन ।

गो.भा.नं.। मिति	कार्यक्रमको नाम	निर्माण व्यवसायी	सम्झौता		भुक्तानी रकम	कैफियत
			रकम	मिति		

<table>
<tr><th>दफा</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><td>९/०७५/३/२५</td><td>बि.पी. राजमार्ग पानी ट्याङकी सडक मर्मत</td><td>गौरीमाई कन्स्ट्रक्सन प्रा.ली.</td><td>१९६१६६६.१४</td><td>२०७४/१२/२१</td><td>१९६१६६६.१४</td><td>एम.बि.दर्ता नभएको</td></tr>
<tr><td>८/०७५/३/२५</td><td>पानी ट्याङकी बर्देउटार सडक मर्मत</td><td>भद्रकाली, जगतमैया, श्री कृष्ण जे.भी.</td><td>१८३८९८४.२०</td><td>२०७४/१२/२१</td><td>१८०३५२३.००</td><td>एम.बि.दर्ता नभएको</td></tr>
<tr><td>२४६/०७४/१०/१४ ४०३/०७४/११/२७ ६४/०७५/१/६</td><td>सिन्धुलीगढी दरबार तारबार घेराबार कार्य</td><td>नमस्ते जनरल सप्लायर्स</td><td>५९९३९७५.००</td><td>२०७४/९/३</td><td>६७७३१९१.००</td><td>एम.बि.दर्ता नभएका</td></tr>
<tr><td>१३४/०७५/१/२५ १९७/०७५/२/९ २५५/०७५/२/२९</td><td>बसपार्क निर्माण कार्य</td><td>श्री जल निर्माण सेवा</td><td>६१२७३६०.००</td><td>२०७४/१२/२५</td><td>६९२१८८२.००</td><td>एम.बि.दर्ता नभएका</td></tr>
<tr><td>११०/०७५/१/१४ ६६/०७५/३/२५ ४६९/०७४/१२/७ ४८१/०७४/१२/९</td><td>ल्याण्डफिल्ड साइट व्यवस्थापन कार्य</td><td>कुँवर/श्री कृष्ण निर्माण सेवा जे.भी.</td><td>५१९६२१३.००</td><td>२०७४/११/२३</td><td>५८६२७५६.००</td><td>एम.बि.दर्ता नभएका</td></tr>
</table>
नापी किताब दर्ता गर्ने व्यवस्था पालना नगरी लुज एम.बि.बुकको मात्र प्रयोग गर्दा निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण तथा भबिष्यमा गर्नुपर्ने मर्मत/सुधार कार्यमा असर पर्ने हुन्छ । अतः एम.बि. नियन्त्रण खातामा एम.बि. दर्ता गरी softcopy को सुरक्षा समेतको व्यवस्था गरी साइट रजिष्टर, आइटमवाइज रजिष्टर, म.ले.प.फा.नं.१९२ समेतको आधारमा एम.बि. व्यवस्थापनन गर्नुपर्दछ ।
</td><td></td></tr>
<tr><td>२०</td><td>सिन्धुलीगढी दरबार घेराबार कार्यः सार्वजनिक खरिद ऐन,२०६३ को दफा ६ मा तोकिएको सिमा भन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा तोकिए बमोजिम खरिद गुरु योजना र बार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यबस्था छ । त्यसैगरी सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम (७) को उपदफा(१) मा एक बर्ष भन्दा बढी अवधिसम्म सञ्चालन हुने योजना वा आयोजनको लागि खरिद गर्दा वा बार्षिक दश करोड रुपैया भन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा खरिदको गुरु योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । ऐतिहासिक र पुरातात्विक सम्पदा स्थल सिन्धुलीगढी संरक्षण तथा सम्बर्द्धन कार्यको लागि बिस्तृत डिजाइन प्रतिवेदन तयार गरी सोको आधारमा कार्यान्वयन कार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्दछ । सिन्धुलीगढी दरबार घेराबार</td><td></td></tr>
</table>

दफा	विवरण	रकम

कार्य गर्न आ.ब.२०७४।०७५ को लागत अनुमान र याथार्थ खर्च तथा चालु आ.ब.२०७५।०७६ को बिनियोजनको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको पाईयो ।

क. सं.	आ.व.	क्रियाकलाप	ल.ई. रु.	याथार्थ खर्च	कैफियत
१	२०७४ /०७५	तारबारका लागि पोल, काँडे तार, तारजाली आदी खरिद तथा पहुँच	६८२७८७४.०८	६७७३१९१.००	३२५१ थान पोल, २२५१ रोड काँडेतार, ३२५ के.जी. लेसिडतार र १७ रोल बायरमेस जाली सिन्धुलीगढी र ५८७ रोल वायरमेस जाली न.पा.परिसरमा रहेको
		सिमेन्ट पोल गाड्ने कार्य	४९८८६५.००	४४५७५१.००	
२	२०७५/ ०७६	तारबार घेर्ने कार्य (निरन्तर)	१९५००००.००		सम्झौता भई कार्य सञ्चालन भै रहेको
		सिन्धुलीगढी महोत्सब २०७६	१०००००००.००	१०००००००.००	कार्य सम्पन्न
		पृथ्वीनारायण शाहको शालिक निर्माण	२०००००००.००	२०००००००.००	सम्झौताको कममा

बिस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरी सोको कार्यान्वयन योजना तयार नगरी तदर्थवादमा कार्यक्रम स्वीकृत गरी खर्च गर्दा बास्तबिक गर्नुपर्ने कार्य नहुने आवश्यकता भन्दा बढी/घटी सामाग्री खरिद हुने जस्तो अवस्था आउछ । यस्तै बास्तबिक कार्य सम्पादन नहुने अवस्था सिर्जना हुने देखिन्छ । लेखापरीक्षणको कममा गैर नेपाली नागरिक(NRN) बाट डिआरपी तयार गर्न सहयोग गर्ने तथा पुरातत्व बिभागबाट दरबार संरक्षण योजना बनाउन सहयोग गर्न छलफल भै रहेको जनाएको छ । अतः बिस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरी सोको कार्यान्वयन योजना अनुसार सिन्धुलीगढी दरबार संरक्षण कार्य सञ्चालन गर्नुपर्दछ ।

नपाउने बैठक भत्ताः

२१ स्थानिय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुबिधा सम्बन्धि ऐन, २०७५ को दफा ४ तथा अनुसुचि १ मा न्यायिक समिति, बिधायन समिति, लेखा समिति र सुशासन समितिका सदस्यहरुले मात्र बैठक भत्ता पाउने उल्लेख छ । नगरपालिकाले देहाय अनुसार नगरकार्यपालिकाको बैठक, वडा समितिको बैठक भत्ता लिएको देखिदा नगरपालिकाबाट बैठक भत्ता बुझने पदाधिकारी तथा कर्मचारीसँग करकट्टी गरेको रकम घटाई बांकी बैठक भत्ता रु.३२४२३२५.००निजहरुबाट असुलउपर गर्नुपर्ने रु. — ३२४२३२५.००

सि. नं.	बिवरण	बार्षिक बैठक संख्या	बार्षिक सहभागी संख्या	खर्च रकम	करकट्टी	भुक्तानी रकम
१	नगरकार्यपालिका बैठक	२२	५७५	८६२५००.००	१२९३७५.००	७३३१२५.००
२	१ नं. वडा समिति बैठक	३६	२१६	२१६०००.००	३२४००.००	१८३६००.००
३	२ नं. वडा समिति बैठक	३६	१८०	१८००००.००	२७०००.००	१५३०००.००
४	३ नं. वडा समिति बैठक	३६	२१६	२१६०००.००	३२४००.००	१८३६००.००
५	४ नं. वडा	३६	२१६	२१६०००.	३२४००.००	१८३६००.००

दफा	विवरण	रकम

	समिति बैठक			००		
६	५ नं. वडा समिति बैठक	३६	२१६	२१६०००.००	३२४००.००	१८३६००.००
७	६ नं. वडा समिति बैठक	३६	२१६	२१६०००.००	३२४००.००	१८३६००.००
८	७ नं. वडा समिति बैठक	३६	१८०	१८००००.००	२७०००.००	१५३०००.००
९	८ नं. वडा समिति बैठक	३६	२१६	२१६०००.००	३२४००.००	१८३६००.००
१०	९ नं. वडा समिति बैठक	३६	२१६	२१६०००.००	३२४००.००	१८३६००.००
११	१० नं. वडा समिति बैठक	३६	२१६	२१६०००.००	३२४००.००	१८३६००.००
१२	११ नं. वडा समिति बैठक	३६	२१६	२१६०००.००	३२४००.००	१८३६००.००
१३	१२ नं. वडा समिति बैठक	३६	२१६	२१६०००.००	३२४००.००	१८३६००.००
१४	१३ नं. वडा समिति बैठक	३६	२१६	२१६०००.००	३२४००.००	१८३६००.००
१५	१४ नं. वडा समिति बैठक	३६	२१६	२१६०००.००	३२४००.००	१८३६००.००
		५२६	**३५२७**	**३८१४५००.००**	**५७२१७५.००**	**३२४२३२५.००**

२२ **नपाउने पारिश्रमिक :** स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुबिधा सम्बन्धि ऐन,२०७५ अनुसार नगरकार्यपालिका सदस्यहरुलाई मासिक रु.७०००।०० का दरले मासिक भत्ता उपलब्ध गराउनुपर्नेमा मासिक रु.२०,०००।०० दरले रकम उपलब्ध गराएको देखिएकोले प्रतिमहिना रु.१३,०००।०० का दरले देहायका सदस्यलाई ६ महिनाको रु.२,८८,०००।०० बढी भुक्तानी भएकोले निजहरुबाट रकम असुलउपर हुनुपर्ने रु. **२८८०००.००**

क. स.	सदस्यको नाम	बढी भुक्तानी रकम
१	श्री शिब कुमारी रायमाझी	३६०००.००
२	श्री कान्ता ढकाल महिला	३६०००.००
३	श्री रुद्र कुमारी कार्की	३६०००.००
४	श्री पदम कुमारी बस्नेत	३६०००.००
५	श्री सुनिता सार्की	३६०००.००
६	श्री केशर ब.नेपाली दलित/अल्पसङ्ख्यक सदस्य	३६०००.००
७	श्री झौला अधिकारी दनुवार दलित/अल्पसङ्ख्यक सदस्य	३६०००.००
८	श्री नरेश बि.क. दलित/अल्पसङ्ख्यक सदस्य	३६०००.००

दफा	विवरण	रकम
	जम्मा २८८०००.००	
	ब.उ.शि.नं.३२५११३३(पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम)	
२३	आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ अनुसार सामाग्री आपुर्ति गर्दा १.५ प्रतिशतको दरले अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने व्यबस्था छ । नगरपालिकाले ऋषिराज देवकोटा आजाद स्मृति प्रतिष्ठान भवन निर्माण गर्न उपभोक्ता समितिसँग संम्झौता गरी रकम भुक्तानी गर्दा सँलग्न फाँटवारीमा उपभोक्ता समितिले पेश गरेको निम्न अनुसारको आपुर्तकबाट निर्माण सामाग्री एंवम फर्निचर, कम्प्युटर लगायतका सामान आपुर्तक गर्दा १.५ प्रतिशतको दरले रु.४७,३७३।७४ अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्नेमा कर छुट भएकोले सम्बन्धित उपभोक्ता समिति मार्फत छुट कर असुलउपर गर्नुपर्ने रु.	४७३७३.७४

सि.नं.	आपुर्तकको नाम	बिल रकम(मु.अ.कर बाहेक)	छुट कर
१	तीन कन्या वर्क सप पाईप	१२८०३७६.०६	१९२०५.६४
२	चुर कमला ईन्टरप्राइजेज	१३२६१५३.०५	१९८९२.२९
३	माउन्ट सफ्ट ईन्फरमेशन टेक्नोलोजी	५५१७२०.४०	८२७५.८०
	जम्मा	३१५८२४९.५१	४७३७३.७३

	बित्तिय समानिकरण सर्शततर्फ(अस्पताल)	
२४	अस्पतालमा डाक्टर, नर्स लगायतका स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई अतिरिक्त समय काम गरेवापतको र सट्टा बिदा बापत तथा महिनाको खर्च वापत रु.२०,००,०००।०० खर्च लेखेको छ । अतिरिक्त भत्ता रकम खर्च लेख्नु अगावै के कुन समयको के कुन कामको लागि कुन स्वास्थ्यकर्मी अतिरिक्त समय बसी काम गरेको हो सोको ड्युटी सेड्युल पेश गरेपछि मात्र सोही आधारमा अतिरिक्त समय भत्ता बितरण गर्नु पर्दछ । अस्पतालले स्वास्थ्यकर्मीको नाम दर राखी रकम खर्च लेखेकोमा सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्दछ । साथै आयकर ऐन २०५८ को दफा ८९ मा अतिरिक्त समय बसी काम गर्दा आर्थिक ऐन,२०६४ अनुसार पारिश्रमिकमा पाउने कर कटाई निम्ननुसारका स्वास्थ्यकर्मीहरुको आपसमा १५ प्रतिशतको दरले हुने कर रु.१८४९०६।९५ छुट भएको हुदा छुट कर नीजहरुबाट असुलउपर गर्नुपर्ने रु.	१४९१८५.९५

क्र.स.	स्वास्थ्यकर्मीहरुको नाम	भत्ता रकम	छुट कर
१	मे.सु.डा. सुजन ढकाल	८४३७५.००	१२६५६.२५
२	मे.सु.डा. पुष्पराज अधिकारी	७३१२५.००	१०९६८.७५
३	मे.सु.डा. आयुष श्रेष्ठ	६७५००.००	१०१२५.००
४	मे.सु.डा. बर्षा प्रकाश	२८१२५.००	४२१८.७५
५	मे.सु.डा. संजिब कुमार यादव	३९३७५.००	५९०६.२५
६	मे.सु.डा. मदन महर्जन	७३१३५.००	१०९७०.२५
७	मे.सु.डा. ठाकुर श्रेष्ठ	३३७५०.००	५०६२.५०
८	डा. प्रेरित देवकोटा	७३१२५.००	१०९६८.७५
९	डा. राहुल रौनियार	८४३७५.००	१२६५६.२५
१०	डा. राहुल मिश्र	३१५००.००	४७२५.००

दफा	विवरण	रकम

११	डा. रिना लामिछाने	५८५००.००	८७७५.००
१२	डा. एलिना तण्डुकार	४५०००.००	६७५०.००
१३	डा. ज्ञानु तिमिर्लसिना	१३५००.००	२०२५.००
१४	डा. अ.हे.ब. पम्पा बराल	५११५०.००	७६७२.५०
१५	हे.अ. पुनम मुगुढी	३०८८०.००	४६३२.००
१६	रेडियो ग्राफर सरिता घ्योगोसु	४८६३६.००	७२९५.४०
१७	का.सु. सुष्मा थपलिया	४१६८८.००	६२५३.२०
१८	का.सु. अजिता लामा	४३२३२.००	६४८४.८०
१९	ना.सु. लोकेन्द्र भण्डारी	३३६६९.००	५०५०.३५
२०	बिजय पौडेल	३९९३५.००	५९८९.९५
	जम्मा	**१२३२७१५.००**	**१८४९०६.९५**

	सर्शत बित्तिय समानिकरण(एकिकृत स्वास्थ्य कार्यक्रम)	
२५	कोटेशनको माध्यमबाट सञ्जु श्री मेडिसिज सप्लायर्सबाट औषधि एंवम सर्जिकल सामान रु.८९४४१९।०० मा खरिद गरेकोमा निम्न अनुसारको कैफियत देखिएकोले सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.	८९४४१९.००
२५.१	सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४को नियम ८५ को उपनियमा १(क)मा ५ लाखसम्मको लागत अनुमान भएको सामान मात्र सिधै खरिद गर्न सकिने व्यबस्था छ । उपनियम १(क)मा बिस लाख रुपैया सम्मको औषधिजन्य मालसामान वा नेपालमा उत्पादित १५ लाख रुपैया सम्मको मालसामान त्यस्तो मालसामानको उत्पादनले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सुचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्रि मुल्यमा सोझै खरिद गरेका औषधि के कुन औषधि कम्पनीबाट उत्पादन भएको हुन र सोको मुल्य राष्ट्रिय पत्रपत्रिकामा प्रकाशन समेत भएको देखिएन ।	
२५.२	नगरपालिकाले औषधि आपुर्तक फर्मलाई दिएको कार्यादेशको २ नं. मा आपुर्ती हुने औषधि WHO Gmp certified company हुनुपर्ने उल्लेख छ । ३ नं.आपुर्तीहुने औषधिको उत्पादन मिति, ब्याच नं., म्याद समाप्त मिति तथा यो औषधि बिक्रिको लागी होइन लेखेको हुनुपर्ने उल्लेख छ । भौचरसँग सलँग्न फाँटवारी परीक्षण गर्दा उपरोक्त प्रमाण समावेश भएको देखिएन । साथै आपुर्ती भएका औषधी एंवम सर्जिकल समान स्पेशीफिकेशन अनुसार भए नभएको एकिन गर्न सकिएन यस तर्फ नगरपालिकाको ध्यान जानुपर्ने देखियो ।	
२६	नगरपालिकाले सिन्धुली जिल्ला अस्पतालफार्मेसी स्थापना गर्न रु.२४६८७७।०० रकम पेश्की उपलब्ध गरेकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म पेश्की फछ्र्यौट भएको नदेखिदा आर्थिक कार्यविधि नियमावली,२०६४ अनुसार फछ्र्यौट गर्नुपर्ने रु.	२४६८७७.००
	हेल्भेटास तर्फः	
२७	मिति २०७५।७।१५ मा हेल्भेटास र नगरपालिका बिच कृषि र पशु बिभाग सम्बन्धि बिभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रु.६७ लाखकोसंम्झौता भएको थियो ।संम्झौता अनुसार	

<table>
<tr><th>दफा</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td></td><td>पुरा रकम प्राप्त नभई रु.४६,९०,०००।०० निकासा भएकोमा रु.४१,२३,६६५।०० खर्च भएको बिवरण पेश भई बांकी रु.५६६३३५।०० नगरपालिकाको संचित कोषमा दाखिला भएको देखियो ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२८</td><td>कृषकलाई आलुको बिउ बितरण गर्नुपुर्व आलुको बिउको गुणस्तरियता कायम गर्न र बिडिङ्गको लागि योग्य आलुको बिउको लागि जिल्ला कृषि बिकास कार्यालयबाट तोकिएको श्रोत केन्द्रबाट खरिद गर्नुपर्दछ । नगरपालिकाले डंगे पानी कृषि सहभागी संस्था लि. पाच खाल कोसबाट ५००० के.जी. रु.२००००००।०० मा खरिद गरी ५० प्रतिशत अनुदानमा रु.१००००००।०० भुक्तानी दिएको छ । यसबाट खरिद भएको आलु गुणस्तरयुक्त भए नभएको एकिन गर्न सकिएन ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२८.१</td><td>आलु खरिद गरी बितरण गराएकोमा कृषक सहितको फोटोमा प्रधानमन्त्री कृषि आयोजनासँग मिल्दो जुल्दो देखिएकोले कार्यक्रममा दोहोरापना पर्ने देखिएको हुँदा यस सम्बन्धमा नगरपालिकाबाटै छानबिन हुनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२८.२</td><td>आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८मा सामान खरिद गर्दा १.५ प्रतिशतको दरले अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले दंगे पानी कृषि सहकारी संस्था लि. बाट रु.२००००००।०० आलुको बिउ खरिद गरेकोमा रु.३०००।०० अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्नेमा छुट कर सम्बन्धितबाट असुलउपर गर्नुपर्ने रु.</td><td>३०००.००</td></tr>
<tr><td>२९</td><td>आयकर कार्यालयमा दर्ता भई प्यान नम्बर लिएमा संस्थाले रकम लिदा बिल जारी गर्नुपर्दछ । देहायका संस्थाले कृषि सम्बन्धि बिभिन्न कार्यक्रम संचालन गर्न निम्न अनुसार रकम प्राप्त गर्दा बिल जारी गरेको छैन । सहकारी संस्थाले नगरपालिकाबाट प्राप्त भएको रकमको संस्थाको खातामा रकम गएपनि सोको अभिलेख भएको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ । साथै आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ अनुसार स्थायी नम्बर लिएमा संस्थाले परामर्श लगायतको सेवा प्रवाह गर्दा १५ प्रतिशतको दरले अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर सहकारी संस्थाहरुलाई अग्रिम करकट्टी नगरी रकम भुक्तानी दिएकोले निम्न संस्थाबाट रु.२,६४,०६७.५० असुल गरी संघिय राजश्व खातामा रकम जम्मा गर्नुपर्दछ ।
<table>
<tr><th>भौ.नं.।मिति</th><th>सहकारी संस्थाको नाम</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>छुट कर</th></tr>
<tr><td>२२/०७५/३/२४</td><td>अत्रि अनुसुया बनस्पती फलफुल ब्यबसाय अनुसन्धान कृषि सहकारी संस्था लि.</td><td>३४५०००.००</td><td>५१७५०.००</td></tr>
<tr><td>२४/०७५/३/२५</td><td>सामुदायिक जागरण बिकास कार्यक्रम</td><td>३००००००.००</td><td>३००००.००</td></tr>
<tr><td>१०/०७५/३/२५</td><td>हस्तेमालो साना बिकास कृषि सहकारी संस्था लि.</td><td>४६९२००.००</td><td>७०३८०.००</td></tr>
<tr><td>२७/०७५/३/२५</td><td>जुनार उत्पादन सहकारी संस्था लि.</td><td>७४६२५०.००</td><td>१११९३७.५०</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>१८६०४५०.००</td><td>२६४०६७.५०</td></tr>
</table></td><td>२६४०६७.५०</td></tr>
<tr><td></td><td>बित्तिय समानिकरण चालुतर्फः</td><td></td></tr>
<tr><td>३०</td><td>नगरपालिकाले बिभिन्न कार्यक्रममा कृषकलाई ५० प्रतिशत अनुदानमा मकैको बिउ, धानको बिउ, टेक्टर, पानी तान्ने पम्प, मौरीघार लगायतको सामान उपलब्ध गराएको छ</td><td></td></tr>
</table>

दफा	विवरण	रकम

। कृषकलाई बिउ बिजन लगायतका सामान उपलब्ध गराउनुपुर्व वडा कार्यालयबाट बास्तबिक कृषकको पहिचान गरी सोही सिफारिस अनुसार मेशिन औजार लगायतका सामाग्रीमा नगरपालिकाको अनुदान सहयोग प्राप्त आदी लेखि अनुदान जन्य सामान बितरण भएमा मात्र नतिजामुखी उपलब्धी हासिल हुन्छ । अनुदान बितरण सम्बन्धी श्रेस्ता परीक्षण गर्दा उपरोक्त बिधि पालना गरेको देखिएन भने नगरपालिकामा अनुदान दिने कृषकको अभिलेख राख्ने र अनुगमन नगर्ने परम्पराले बितरित सामानको प्रयोग बारे एकिन गर्न सक्ने अवस्था रहेन । यस तर्फ नगरपालिकाको ध्यान दिनुपर्ने देखियो ।

भौ.नं.। मिति	बिवरण	खरिद रकम	अनुदान बितरण
२६०/०७४/११/६	पानी ट्याङकी, पम्प, पाईप लगायतको सामान	१९९८७७.३९	९९९३८.६९
३१८/०७५/१/२४	सिल्पोलिन प्लास्टिक लगायत मल, चिङ्ग, नर्सरी लगायत	१२८८७९९.००	४६२९५३.५६
४११/२०७५/३/१	स्प्रेयर	१५७६९०.००	६१५००.००
४०८/०७५/३/२	धानको बिउ	७९४२८०.००	३८२०००.००
४६४/२०७५/३/२	प्लास्टिक पोखरी, एचपि पम्प पाईप(कमलामाई भुईकटर पकेट संचालक समिति)	२६४९७५.००	२५००००.००
४४५/२०७५/३/१२	एच.पि.पम्प.पाईप(बिभिन्न उपभोक्ता समिति)	२६४८९४.००	२६४८९४.००
५६१/२०७५/३/२५	मकैको बिउ	६६६०००.००	२००००००.००
४७१/२०७५/३/१४	सिल्पोलिन प्लास्टिक	५७३९२८.००	२८६९६४.००
४३८/२०७५/३/१८	ट्रेक्टर(६ थान)	४१५०००.००	२०७५००.००
५५६/२०७५/३/२५	एच पि पम्प, ड्रम, स्प्रेयर, आलुको ड्याङ्ग लगाउने मेसिन १, धान काट्ने मेसिन १, धान गाड्ने मेसिन १, धान पुड्ने मेसिन १ आदि	२४९८१८४.००	२४७००००.००
	जम्मा	**७१२३६२७.३९**	**४६८५७५०.२५**

३१	बिजबृद्धि कार्यक्रम अर्न्तगत धानको बिउ, मकैको बिउ, आलु जस्ता बिउबिजन खरिद गर्नुपुर्व सकेसम्म सरकारी बिउ उत्पादन केन्द्र यदि संभव नभएमा जिल्ला कृषि बिकास कार्यालयबाट तोकिएको स्रोत केन्द्रबाट प्रमाणित बिउ खरिद गर्नुपर्ने व्यबस्था छ । नगरपालिकाले सरकारी बिउ उत्पादन केन्द्रबाट बिउ भए नभएको सम्पर्क समेत नगरी	

<table>
<tr><th>दफा</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td></td><td>
व्यापारीसँग बिउ बिजन खरिद गरेको देखियो । यसरी खरिद गरिएका बिउहरु कार्यालयको उदेश्यहरु मेल खाने गरी गुणस्तर भए नभएको एकिन गर्न सकिएन । यसतर्फ सम्बन्धित निकायको ध्यान जानुपर्ने देखियो । केही उदाहरण निम्न अनुसारका छन ।
<table>
<tr><th>भौ.नं.।मिति</th><th>आपुर्तक फर्मको बिवरण</th><th>खरिद रकम</th><th>भुक्तानी रकम</th></tr>
<tr><td>२४६/०७४/९/२०</td><td>कृपा एग्रो ट्रेर्डस सिन्धुली</td><td>१८२६०००.००</td><td>१८२६००.००</td></tr>
<tr><td>२०७/०७५/३/१</td><td>कृपा एग्रो ट्रेर्डस सिन्धुली</td><td>२५४०००.००</td><td>२५४०००.००</td></tr>
<tr><td>४०८/०७५/३/२</td><td>कृपा एग्रो ट्रेर्डस, धानको बिऊ</td><td>७९४२८०.००</td><td>२८२०००.००</td></tr>
<tr><td>५६१/०७५/३/२५</td><td>कृपा एग्रो ट्रेर्डस, मकैको बिऊ</td><td>६६६०००.००</td><td>३३३०००.००</td></tr>
<tr><td>२/०७४/१०/१५</td><td>ढुंगे पानी कृषि सहकारी संस्था लि. पाँचखाल</td><td>२००००००.००</td><td>१३००००.००</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>२०९६०००.००</td><td>११८१६००.००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>३२</td><td>
आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ मा आपुर्तकबाट सामान खरिद गर्दा १.५ प्रतिशतको दरले अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने व्यबस्था छ । नगरपालिकाले कृषकलाई अनुदान वा निशुल्क मिनिकिट, बिउबिजन तथा कृषि सामाग्री उपलब्ध गराउदा देहायअनुसार १.५ प्रतिशत अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्नेमा केहीमा कम र केहीमा कर छुट गरेको देखिदा छुट कर सम्बन्धितबाट असुलउपर गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>भौ.नं.।मिति</th><th>सामान आपुर्तक संस्थाको नाम</th><th>बिवरण</th><th>खरिद रकम</th><th>लाग्ने कर रकम</th><th>असुल कर</th><th>छुट कर</th></tr>
<tr><td>२६०/०७४/११/१६</td><td>श्रेष्ठ ट्रेर्डस</td><td>पानी ट्याङकी पाईप लगायत</td><td>१९९८७७.३९</td><td>२९९८.१६</td><td>०.००</td><td>२९९८.१६</td></tr>
<tr><td>३१८/०७५/१/१६</td><td>जयकाली कृषि फर्म</td><td>प्लास्टिक, मलचिङ्ग आदि</td><td>१२९८७९९.००</td><td>१९४८१.९८</td><td>६१४५.००</td><td>१३३३६.९८</td></tr>
<tr><td>४०८/०७५/३/२</td><td>न्यु कृपा एग्रो ट्रेर्डस</td><td>धानको बिउ</td><td>७९४२८०.००</td><td>११९१४.२०</td><td>५७३०.००</td><td>६१८४.२०</td></tr>
<tr><td>४६४/०७५/३/१४</td><td>जय काली कृषी फर्म</td><td>पोखरी प्लास्टिक</td><td>१११९८७.५२</td><td>१६७९.८१</td><td>०.००</td><td>१६७९.८१</td></tr>
<tr><td>४६४/०७५/३/१४</td><td>श्रेष्ठ ट्रेर्डस</td><td>एचपि पम्प</td><td>१५२९८७.००</td><td>२२९४.८०</td><td>०.००</td><td>२२९४.८०</td></tr>
<tr><td>४४५/०७५/३/१२</td><td>श्रेष्ठ ट्रेर्डस</td><td>पाईप लगायत सामाग्री</td><td>२६४८९४.००</td><td>३९७३.४१</td><td>०.००</td><td>३९७३.४१</td></tr>
<tr><td>५६१/०७५/३/२५</td><td>कृषी उपज तथा बजार सँचालन समिति</td><td>निर्माण सामाग्री खरिद</td><td>१४५८२७४.००</td><td>२१८७४.११</td><td>०.००</td><td>२१८७४.११</td></tr>
<tr><td>५६१/०७५/३/२५</td><td>न्यु कृपा एग्रो ट्रेर्डस</td><td>मकैको बिउ</td><td>६६६०००.००</td><td>९९९०.००</td><td>०.००</td><td>९९९०.००</td></tr>
<tr><td>४७१/०७५/३/१४</td><td>जयकाली कृषि फर्म प्रा.ली.</td><td>सिल्पोलिन प्लास्टिक</td><td>५७३९२८.००</td><td>८६०८.९२</td><td>३८०९.००</td><td>४७९९.९२</td></tr>
<tr><td>४३८/०७५/</td><td>श्री ट्रेर्डस</td><td>पावर डिलर</td><td>४१५०८</td><td>६२२५.०</td><td>३११२.००</td><td>३११३.००</td></tr>
</table>
</td><td>१०७४४८.३०</td></tr>
</table>

दफा	विवरण	रकम

३/१८	सिन्धुली		०.००	०		
४८३/०७५/३/१८	कृषि उपज तथा बजार सँचालन समिति	निर्माण	१८७७८५.१४	२८१६.७४	०.००	२८१६.७४
५५६/०७४/३/२५	श्रेष्ठ ट्रेर्डस	कृषि सामाग्रीहरु	१९४३९३८.००	२९१५९.०७	०.००	२९१५९.०७
५५६/०७४/३/२५	जयकाली कृषि फर्म	कृषि सामाग्रीहरु	३४८५४०.००	५२२८.१०	०.००	५२२८.१०
		जम्मा	**८४१६३७०.०५**	**१२६२४४.३०**	**१८७९६.००**	**१०७४४८.३०**

३३	आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ मा सामान खरिद वापत रकम भुक्तानी गर्दा १.५ प्रतिशतको दरले अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर निम्न अनुसारका उपभोक्ताले निर्माण कार्य गराउँदा खरिद गरेको निर्माण सामाग्रीमा १.५ प्रतिशतको दरले अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्नेमा छुट भएकोले छुट रकम सम्बन्धितबाट असुलउपर गर्नुपर्ने रु.	**१६३१८८.०५**

भौ.नं.।मिति	उपभोक्ताको नाम	काम	खर्च रकम	कर छुट रकम
१०/०७५/३/२५	कमला मा.बि. काईस्थान करकरे	भवन निर्माण	१८२७७६.४७	२७४१.६४
३३५/०७४/११/१३	फुलबारी दमार देखि बिष्णु धारा सडक	सडक निर्माण	७२९१५९.००	१०९३७.००
३४६/०७४/११/१४	बि.पी.हाइवे रातामाटा सडक	सडक निर्माण	२०५६३४.००	३०८५.००
३६०/०७४/११/१५	सिके मरङे	कुलो मर्मत	१३३०६०.००	१९९६.००
६४२/०७५/३/२५	सँगम चोक बिश्वकर्मा टोल पानी ट्याङकी सडक उ.स.	सडक निर्माण	३९२०६१.२८	५८८०.९१
६२९/०७५/३/२९	भगवती महिला बचत तथा क्रृण सहकारी संस्था	भवन निर्माण	९९६५६०.००	१४९४८.४०
६२७/०७५/३/२५	आमे खोल्मी जावुटा कला सडक उ.स.	सडक निर्माण	६००२९६.२४	९००४.४४
६२७/०७५/३/२५	इनार पानी सानो भलुवादी बि.पी.राजमार्ग कवान चोंडी सडक उ.स.	सडक निर्माण	११७९३०२.००	१७६८९.५३
६२२/०७५/३/२५	शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक भवन	भवन निर्माण	४९९२७८.००	७४८९.१७

दफा	विवरण					रकम
		उ.स.				
	६२१/०७५/३/२५	पञ्चकन्या मा.बि.मरिण कुडुले	भवन निर्माण	४९५७२३.९१	७४३५.८५	
	६१३/०७५/३/२५	बि.पी.राजमार्ग सार्वजनिक शौचालय निर्माण उ.स.	शौचालय निर्माण	३४५६२३.००	५१८४.४८	
	४४७/०७४/१२/१	शिब नगरमा सडक कालोपत्रे कार्य	सडक कालो पत्र गर्ने	४४५५००.००	६६८३.००	
	६०३/०७५/३/२५	चर्पि जडित बायो ग्यास निर्माण उ.स.	बायो ग्यास निर्माण	५४७१५२.००	८२०७.००	
	५८३/०७५/३/२५	जलकन्या महिला बचत तथा ऋृण स.स.लि.	भवन निर्माण	३८७८३९.७५	५८१७.५३	
	५८७/०७५/३/२५	मडाहा खानेपानी योजना उ.स.स.	खानेपानी निर्माण	७३५९२०	११०३८.८०	
	५०२/०७४/१२/१५	काउछे देखि भडारे कमला सडक स्तरोन्नती	सडक निर्माण	५३१३८०.००	७९७१.००	
	५९३/०७५/३/२५	शान्त नगर चोक हस्पिटल सडक निर्माण उ.स.	सडक निर्माण	४२८५६९.६९	६४२८.५४	
	५९४/०७५/३/२५	रुचामी खानेपानी उ.स.	खानेपानी निर्माण	३२३७६७.३०	४८५६.५१	
	५४१/०७४/१२/१८	बिद्युत कार्य बिस्तार लाईन वडा नं.८	बिद्युत लाईन	८७६०३३.००	१३१४०.००	
	५५३/०७५/३/२४	सिपमुलक तालिम कार्यक्रम र आवश्यक सामाग्री खरिद उ.स.	मेशिन खरिद	६२७१५०.००	९४०७.२५	
	५७५/०७४/१२/२१	फुलबारी दमार बिष्णु धारा सडक	सडक मर्मत	२१६३९९.००	३२४६.००	
				जम्मा	**१६३१८८.०५**	
३४	कर्मचारीलाई अतिरिक्त भत्ता, ओभर टाईम लगायतको सुबिधा प्रदान गर्न मापदण्ड तयार गरी कामको मापनको आधारमा उपलब्ध गराउनुपर्दछ । नगरपालिकाको २२ औ(मिति २०७३।९।९) कार्यपालिकाको बैठकले २०७४।४।१ गतेबाट लागु हुने गरी प्रति महिना रु.३,५००।०० को दरले आन्तरिक कोषबाट रु.१९,२८,०००।०० र बित्तिय समानिकरण चालुबाट रु.६,७२,५००।०० समेत रु.२६,११,०००।०० अतिरिक्त भत्ता खर्च लेखेको छ । कर्मचारीलाई अतिरिक्त सुविधा उपलब्ध गराउदा मापदण्ड तोकिनु पर्दछ ।					

दफा	विवरण	रकम
३५	कमलामाई नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको सवारी साधन, मोटर, मोटरसाइकल, ट्रक, डोजर, एक्साभेटर, एम्बुलेन्स, दम्कल जस्ता सवारी साधनको दुर्घटना जोखिम न्युन गर्न समयमै तेस्रो पक्ष बिमा गर्नुपर्दछ । नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको बा२झ २२६६ नं.को महिन्द्रा स्कारपियो मोटर २०७४।८।३ मा दुर्घटना भई अटो मोबाईल प्रा.ली. काठमाण्डौबाट रु.७,०१,९४१।०० मा मर्मत गरको देखियो । समयमा मोटरको दुर्घटना बिमा नगर्दा नगरपालिकालाई रु.७,०१,९४१।०० थप व्ययभार पर्न गएको देखियो यसतर्फ नगरपालिकाको ध्यान जानुपर्दछ ।	
३६	नगरपालिकाले अनुमानित श्रोतबाट प्राप्त हुने आम्दानी/राजस्व, नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान तथा बिभिन्न श्रोतबाट प्राप्त हुने आम्दानीलाई आधार मानी आगामी बषको मौज्दात छनौट र प्रस्ताबित योजनामा बजेट बिनियोजन हुनुपर्दछ । त्यस्ता योजना नगरसभाबाट स्वीकृत भएको हुनुपर्दछ । नगरपरीषद्को बैठकले रु.१,९५,००,०००।०० अबण्डा राखि उक्त अबण्डा रकम नगरकार्यपालिकाको बैठकबाट योजना छनौट गरी रकम बिनियोजन गरको देखियो । नगरसभाको अधिकारलाई सिमित हुने गरी योजनामा रकम अबण्डा राख्ने र नगरकार्यपालिकामा बैठकबाट योजना छनौट गर्ने परम्परालाई निरुत्साहित गर्नुपर्दछ ।	
३७	**अवकाश पछिको निकाशा:**शिक्षकहरुको चौमासिक तलव निकाशा दिंदा निजको तलव ग्रेड विद्यालयवाट प्राप्त चौमासिक मागफाराम,किताबखानावाट पारित भएको तलवी प्रतिवेदन संग भिडान गरी अवकाश हुने शिक्षकहरुको अवकाश मिति भन्दा पछिको निकाशा नहुने गरी विद्यालय खातामा निकाशा दिनु पर्दछ । कार्यालयले यो वर्ष कमला मा वि ढुञ्रग्रेवासका मा वि शिक्षक श्री दुर्गा प्रसाद वराल मिती २०७५।१।१० मा अवकाश भएकोमा भौ नं ७ वाट जेष्ठ र असारको शिक्षकहरुको तलव निकाशा दिंदा निजको अवकास पछिको रु २४६०९। तलव निकाशा दिएको देखिएकोले अवकाश पछिको निकाशा भएको रु २४६०९। असुल गरी संघीय संचित कोषमा दाखिला हुनुपर्ने रु.	२४६०९.००
३८	**बढी निकाशा** शिक्षकहरुको तलव भत्ता विद्यालय खातामा निकाशा दिंदा विद्यालय शिक्षक किताबखानावाट पारित भएको तलव ग्रेड विद्यालयवाट प्राप्त चौमासिक माग फाराम संग भिडान गरी निकाशा दिनु पर्दछ । यो वर्ष गोश्वरा भौचर नं ७ वाट सिलादेवी प्रा वि चियावारीमा कार्यरत ४ जना शिक्षकहरुको (१ जना २०७५।३।१५ मा अवकाश भएको समेत) जेष्ठ असार महिनाको तलव भत्ता वापत रु २०१००५। निकाशा दिनु पर्नेमा रु २३६७७६। निकाशा दिएको देखिएकोले वढी निकाशा दिएको रु ३५७७२ असुल गरी संघीय संचित कोषमा दाखिला हुनु पर्ने रु	३५७७२.००
३९	**कक्षा ८ को परीक्षा संचालन खर्च:** नगरपालिका स्तरिय आधारभुत तह उतिर्ण परीक्षा संचालन खर्च नगरपालिकाको आन्तरीक स्रोतवाट व्यहोर्नु पर्दछ । यो वर्ष आधारभुत तह कक्षा ८ को परिक्षा संचालन वापत रु ३९११३३। नगरपालिकाको आन्तरीक स्रोत वाट खर्च लेख्नु पर्नेमा शिक्षा तर्फको शशर्त अनुदान (कार्यक्रम नं २२५१२) वाट खर्च लेखेको देखिएकोले उक्त रकम नगरपालिकावाट शोधभर्ना गरी केन्द्रिय संचित कोषमा दाखिला हुनुपर्ने रु	३९११३३.००
४०	**सशर्त अनुदान फिर्ता** - संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको प.सं.०७४।७५ च.नं.१०६४ मिति २०७५।३।३ को सशर्त अनुदान रकम फिर्ता सम्बन्धी विषयको पत्र अनुसार विभिन्न तीन किस्तामा स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको र सशर्त अनुदानमा मुख्यतया शिक्षा, स्वास्थ्य र कृषि पशु पंक्षी मन्त्रालय लगायतबाट प्राप्त भएको रकम आषाढ मसान्तसम्म खर्च हुन नसकेको रकम संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा यो नगरपालिका कार्यालयले शशर्त अनुदान (शिक्षा) तर्फको प्रा वि शाखाजोरबाट बढी निकाशा फिर्ता गरेको रु ७२१०२। रकम संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्नेमा स्थानिय संचित कोष दाखिला गरेको देखिएकोले उक्त रकम संघीय संञ्चित कोषमा दाखिला हुनु पर्ने रु	७२१०२.००

<table>
<tr><th>दफा</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>४१</td><td>आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ अनुसार १.५ प्रतिशतले अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । श्री बच्चुराम सुवेदीलेपकेट क्षेत्रमा जडिबुटी खेती बिस्तार कार्यक्रमका लागि लिएको पेश्की फछ्र्यौटमा निम्न फर्म देखि खरिद गरिएको सामान करकट्टी रकम छुट भएकोले रु.१६२७५।०० सम्बन्धितबाट असुलउपर गर्नुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>फर्म</th><th>बिवरण</th><th>खरिद रकम</th><th>कर छुट रकम</th></tr>
<tr><td>नेपाल बन्यजन्तु उत्पादन बिक्रि, हेटौडा</td><td>बोधिचित बिरुवा खरिद</td><td>३७७०००.००</td><td>५६५५.००</td></tr>
<tr><td>गणेश नर्सरी बागबानी फार्म, सर्लाही</td><td>अगरउड बिरुवा</td><td>३०८०००.००</td><td>४६२०.००</td></tr>
<tr><td>गणेश नर्सरी बागबानी फार्म, सर्लाही</td><td>अगरउड बिरुवा</td><td>४००००००.००</td><td>६०००.००</td></tr>
<tr><td colspan="3">जम्मा</td><td>१६२७५.००</td></tr>
</table></td><td>१६२७५.००</td></tr>
<tr><td>४२</td><td>आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ अनुसार परामर्श सेवा लिदा १५ प्रतिशतले अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । किरण डेक्सटप एण्ड रिपेरिङ्ग सेन्टर कमलामाई नगरपालिका ६ सँग ईलेक्ट्रोनिक्स सामान कम्प्युटर, फ्याक्स, फोटोकपी, प्रिन्टर स्याहार संभार र व्यबस्थापन मर्मत तथा परामर्श सेवा लिन मिति०७४।४।१ सम्झौता पत्र अनुसार मासिक ५०००।०० का दरले रु.१२ महिनाको रु.६००००।०० भुक्तानीमा १.५ प्रतिशत रकम रु.९००।०० मात्र करकट्टी गरको हुँदा बाकी नपुग रकम रु.८१००।०० सम्बन्धितबाट असुलउपर गर्नुपर्ने रु.</td><td>८१००.००</td></tr>
<tr><td>४३</td><td>आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ अनुसार १.५ प्रतिशतले अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । रानीचुरी बाखा श्रोत बिकास समिति, सिन्धुलीले जगतपुर एग्रो प्रा.ली. भरतपुर चितवनबाट ५ वटा ब्याड बोका खरिद रु.४७५०००।०० मा लाग्ने कर रु.७१२५।०० करछुट भएको हुँदा उक्त रकम सम्बन्धितबाट असुलउपर गरी राजस्व दाखिला गर्नुपर्ने रु.</td><td>७१२५.००</td></tr>
<tr><td>४४</td><td>रानीचुरी बाखा श्रोत बिकास समितिका सामाजिक परीचालन श्री हिरानारायण श्रेष्ठलाई मासिक रु.५०००।०० का दरले १० महिनाको तलब भुक्तानी गर्ने गरी निर्णय भएकोमा निर्णय भन्दा बढी खर्च रु.१००००।०० लेखेको असुल गर्नुपर्ने रु.</td><td>१००००.००</td></tr>
<tr><td>४५</td><td>आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ अनुसार १.५ प्रतिशतले अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । हरिहर लामिछानेको पेश्की फछ्र्यौटको फाँटवारी परीक्षण गर्दा निर्णय अनुसारको कार्यक्रमका लागि १४ वटा वडामा बोयर क्रस व्याड बोका बितरण गर्न जगतपुर एग्रो.प्रा.ली भरतपुर चितवनबाट १४ वटा बोका रु.६७२०००।०० मा खरिद गर्दा आयकर ऐन, अनुसार लाग्ने कर रु.१००८०।०० छुट भएको हुदाँ उक्त रकम सम्बन्धितबाट असुलउपर गर्नुपर्ने रु.</td><td>१००८०.००</td></tr>
<tr><td>४६</td><td>आयकर ऐन,२०५८ को दफा ८८ अनुसार १.५ प्रतिशतले अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । अण्डामा आम्दानी निर्भर कार्यक्रमका लागि चल्ला बितरण, दाना बितरण र खोप सेवाका लागि शिद्धबाबा दाना चल्ला सप्लायर्स, सिन्धुलीबाट निम्न सामान खरिदमा लाग्ने करकट्टी रकम रु.५७७५।०० छुट भएकोले उक्त रकम असुलउपर गर्नुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>बिल नं.</th><th>सामान</th><th>रकम</th><th>छुट कर</th></tr>
<tr><td>४३५७</td><td>चल्ला गिरीराज</td><td>२००००००.००</td><td>३०००.००</td></tr>
<tr><td>४३५७</td><td>दाना</td><td>४००००.००</td><td>६००.००</td></tr>
<tr><td>४३५५</td><td>दाना</td><td>११५०००.००</td><td>१७२५.००</td></tr>
<tr><td>४३५७</td><td>पोल्ट्री चुना</td><td>३००००.००</td><td>४५०.००</td></tr>
<tr><td colspan="3">जम्मा</td><td>५७७५.००</td></tr>
</table></td><td>५७७५.००</td></tr>
<tr><td>४७</td><td>पेश्की बांकी:निम्न व्यक्तिहरुलाई निम्न कार्यहरुको लागि दिएको पेश्की आर्थिक बर्षको अन्त्यमा बांकी रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि फछ्र्यौट नभएको देखिएकोले आर्थिक कार्यविधि</td><td>१४१४०५.००</td></tr>
</table>

दफा	विवरण	रकम
	नियमावली,२०६४ को नियम ७४ अनुसार असुलफछ्र्यौट गर्नुपर्ने रु. **पेश्की लिनेको नाम** / **बिवरण** / **पेश्की रकम** नगर प्रमुख श्री खड्ग ब. खत्री / भ्रमण पेश्की / ६५४०५.०० प्रा.स. श्री राजकुमार माझी / द्धन्द्ध पिडित बालबालिकालाई राहत बितरण / ७६०००.०० **जम्मा** / **१४१४०५.००**	
	आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट कायम भएका बेरुजुहरुः	
४८	**खरिद कार्वाहीको अभिलेख :** सार्वजनिक खरिद ऐन ,२०६३ को दफा ७२ मा सार्वजनीक निकायले खरिद कारवही सम्बन्धी अभिलेख तोकिए अनुसार सुरक्षित गरि राख्नु पर्ने र खरिद नियमावली ,२०६४ को नियम १११(१) झ मा सम्झौता सम्बन्धी सिलसिलवद्ध र व्यवस्थीत गरि राख्नु पर्ने र सोही नियमको १४९ (१) ।(२) र ३ मा हरेक खरिदका कार्वाही हरु छुटै फायल गरि राख्नु पर्ने व्यवस्था भएकोमा सो अनुसार प्रक्रिया पुरा गरि खरिद कार्वाही व्यवस्थित र सुरक्षित गर्नु पर्ने देखिन्छ ।	
४९	**योजना संचालन मर्मत सम्भारः-** सार्वजनिक खरिद नियमावली ,२०६४ को नियम ९७३(घ) अनुसार उपभोक्ता समितिहरु मार्फत संचालति योजनाहरुको नियमित रेखदेख र मर्मत सम्भार उपभोक्ता समिति स्वय आफैले गर्ने गरि हस्तान्तरण गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । चालु आर्थिक वर्षमा संचालित सम्पन्न योजनाहरुको सम्बन्धीत उपभोक्ता समितिहरुलाई हस्तान्तरण भएको देखिएन।	

सि.न.	योजनाको नाम	संचालित योजना	सम्पन्न योजना	हस्तान्तरण योजना
१	सडक	३०८	३०८	०
२	खानेपानी	१३२	१३२	०
३	सिंचाई	६४	६४	०
४	वातवरण	१२	१२	०
५	भवन	६५	६५	०
६	शिक्षा	४७	४७	०
७	विपद	२४	२४	०
८	विद्युत	७	७	०
९	अन्य	७	७	०
	hDdf	६६६	६६६	

५०	**कर समायोजन :** मूल्य अभिवृद्धिकर कर नियमावली ,२०५३ को नियम १७ मू.अ.कर दर्ता भएका प्रत्येक व्यक्ति वा फर्मले कुनै निर्माण कार्य,मालसमान खरिद गर्दा कर अधिकृतलले स्वीकृत गरे वाहेक सम्बन्धीत व्यक्तिले अनुसूचि ५ र ५(क) मा कर विजक पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था भए अनुसार यस कार्यालयवाट भ्याट वापत भुक्तानी प्राप्त गर्ने विभिन्न संघ, संस्था वा अन्य निकायहरुको सम्बन्धीत आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर समायोजनको लागि जानकारी दिनु पर्ने देखिन्छ ।	
५१	**विल भरपाईः**आर्थिक कार्यविधि नियमावली,२०६४ को नियम ३६ को उपनियम ८ वमोजिम खर्च भएको विल,रसिद, विल भरपाईमा सिलसिलेवार नम्वर राखी " भुक्तानी भएको जनाउनु पर्ने, विविध खर्च (चिया ,नास्ता) वापत विभिन्न पार्टीहरुलाई भुक्तानी दिदा मिति उल्लेख गर्नु पर्ने र मुल्य अभिवद्धि वापत भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धीत आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा जानकारी दिनु पर्ने देखिन्छ ।	
५२	चालु आर्थिक वर्षमा विभिन्न शिर्षकहरु को तपसिलमा उल्लेखित अनुसार आन्तरिक आम्दानी भएको देखिन्छ ।	

दफा	विवरण	रकम

सि.न.	आम्दानी शिर्षक	प्रस्तावित	यथार्थ आय	प्रतिशत
१	स्थानीय कर	५७००००००।००	१२८४९९०३।००	१२५.४४ (+)
२	सेवा शुल्क	१२८६०००।००	१००१७८९।८४	२२.१० (–)
३	दस्तुर	७८६००००।००	६८५८८१३।७२	१२.७३ (–)
४	अन्य आय	५१६००००।००	७४५०२५२।८९	४४.३८ (+)
५	विक्रीवाट प्राप्त आय	०	३०३५०४०।००	१०० (+)
	जम्मा	२०००६०००।००	३११९५७९९।६२	५५.९३ (+)
१	राजस्व वाडफाड	१५००००००।००	०	
२	विविध			
	कुल जम्मा			

५३	**जिन्सी सम्बन्धमा :** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ४७ (१) अनुसार जिन्सी को अभिलेख ,सम्भार ,लिलाम विक्रि लगायतको संरक्षण गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । सोहि अनुसार कार्यालयमा प्राप्त जिन्सी प्रतिवेदन अनुसार चालु अवस्थामा रहेको समानहरुको मर्मत ,लिलाम र मिन्हा जस्ता प्रक्रियाहरु कार्यान्वयन गर्नु पर्ने देखिन्छ ।	
५४	**योजना सम्बन्धमा :** स्थानीय सरकार संचालन ऐन,२०७४ को दफा २४ मा व्यवस्था भए अनुसार नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको निति ,लक्ष्य र उद्धेश्य अनुकुल हुने गरि स्थानीय स्तरका विकासका लागि आवद्यिक , वार्षिक विकास योजना वनाई लागु गर्ने पर्ने देखिन्छ ।	
५५	**वार्षिक खरिद योजना :** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८ अनुसार वार्षिक दश लाख रुपैया भन्दा वढि रकमको खरिद गर्नु पर्ने भएमा अनुमानित वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको हुँदा सो अनुसार वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नु पर्दछ ।	
५६	आर्थिक वर्ष ०७४।०७५ मा कमालामाई नगरपालिका संग विभिन्न व्यक्तिहरुसंग भएको स्टल भाडा सम्बन्धी सम्झौता तपसिलमा उल्लेखित वमोजिम उठन वाकी भएको हुँदा सम्बन्धित व्यक्तिहरु सग उसुल उपरको लागि प्रक्रिया अगाडी वढाउनु पर्ने देखिन्छ ।	४८८४२२.१०

सि.न.	नाम,थर	स्थान	अवधि	रकम
१	सरोज वुडाथोकि	नपा स्टल २	०७४ असोज – पौष सम्म	६८६६६।४०
३	तस्विरे रम्तेल	नपा स्टल २	०७४ मशिर – पौष सम्म	३०२९४।००
४	भरत ठाकुर	नपा स्टल २	०७४ मशिर – पौष सम्म	३४७८२।००
५	सिंह बहादुर वाईवा	नपा स्टल २	०७४ मशिर – पौष सम्म	४२०३५।२२
६	रितेश श्रेष्ठ	नपा स्टल २	०७४कात्तिक – पौष सम्म	५३८५५६।००
			जम्मा	२२९६३३।६२

सि.न.	नाम,थर	स्थान	अवधि	रकम
१	भिमध्वज कार्की	भिमानस्टल २	०७४ श्रावण – पौष सम्म	१९२७८।००
३	रघुपति प्रधान	भिमानस्टल २	०७४कात्तिक – पौष सम्म	११०८५।००
४	रमेश कार्की	भिमानस्टल २	०७४ श्रावण –	३८५२५।००

दफा	विवरण	रकम

			कात्तिक सम्म	
५	मिना कुमारी खडका	भिमानस्टल २	०७४ श्रावण – पौष सम्म	१९३३९।२
६	रघुपति प्रधान	भिमानस्टल २	०७४ – पौष सम्म	२२८०।६८
			जम्मा	९०४९८।४८

सि.न.	नाम,थर	स्थान	अवधि	रकम
१	कृष्ण रौनियार	मिनि मार्केट		४५००।००
३	दिलगौरव श्रेष्ठ	मिनि मार्केट	०७४मशिर – पौष सम्म	१९८९०।००
४	क्षितिज ईलेक्टोनिक	मिनि मार्केट	०७४मशिर – पौष सम्म	१८३६०।००
५	विष्णु कुमार श्रेष्ठ	मिनि मार्केट	०७४ श्रावण – पौष सम्म	२७४५०।००
६	बुद्धिमान विश्वकर्मा	मिनि मार्केट	०७४ श्रावण– पौष सम्म	६०००।००
७	भिम बहादुर तमाग	मिनि मार्केट	०७४ श्रावण– पौष सम्म	१८०००।००
८	पदम बहादुर श्रेष्ठ	मिनि मार्केट	०७४ श्रावण – पौष सम्म	४००००।००
९	बुईछिमि श्रेष्ठ	मिनि मार्केट	०७४ श्रावण– पौष सम्म	६०००।००
१०	कृष्ण विक्रम आले	मिनि मार्केट	०७४ श्रावण– पौष सम्म	१००००।००
११	चन्द्र बहादुर पुलामी	मिनि मार्केट	०७४ श्रावण – पौष सम्म	९०००।००
१२	ढाल बहादुर विश्वकर्मा	मिनि मार्केट	०७४ श्रावण– पौष सम्म	९०००।००
			जम्मा	१६८२९०।००

५७ **सामाजिक सुरक्षा :** कमलामाई नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ६६६३१ मध्ये ६१२५ जना लाई .०.०९१ प्रतिशत तपसिलमा उल्लेखित अनुसारका व्यक्तिहरुलाई सामाजिक सुरक्षा एंवम दिर्घ सम्मान कार्य वापत रु ११२०१९०००।०० खर्च भएको पाईयो ।

सि.न	विवरण	संख्या	कैफियत
१	जेष्ठ नागरिक	१९५४	
२	दलित जेष्ठ	४९४	
३	एकल महिला	३	
४	विधुवा	१७४०	
५	पुर्ण अपागं	१४८	
६	अति अशक्त अपागं	१२०	
७	लोपोन्मुख आदिवासी जनजाति	१०६७	
८	दलित बालबालिका	५९९	
	जम्मा	६१२५	

५८ आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ (५) अनुसार वडा नं. ३ सडक निर्माण कार्य गर्दा अध्यक्ष नेत्रप्रसाद चौलागाइले जे.सि.वि. प्रयोग गरे वापत रु.२५०३२०।०० को वहाल कर १०% रु. — २९०९.००

दफा	विवरण	रकम
	२५०३२।०० दाखिला गर्नु पर्नेमा रु. २२१२३।०० मात्र दाखिला भएको हुदा घटि वहाल कर दाखिला भएको रु.	
५९	सिप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठि सम्बन्धी रु.३९११३३।०० को पेश भएको विल भरपाई अनुसार अनुगमन वापत भुक्तानी भएको रु.४००००।०० मा ५ जना को अनुगमन प्रतिवेदन पेश नभएको र पारिश्रमिक कर कट्टा भई वैक भौचर समावेश नभएको हुँदा उक्त रकम वेरुजू खातामा दाखिला गर्नु पर्ने रु.	६०००.००
६०	एक दिने स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम संचालन वापत देवि प्रसाद काफले लाई पारिश्रमिक वापत रु.५४००।०० भुक्तानी भएको मा आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ अनुसार पारिश्रमिक कर वापत १५%ले रु. ८१०।०० कर कट्टा गरि दखिला गर्नु पर्ने मा घटि पाश्रमिक कर दाखिला भएको रु.	५१०.००
६१	रामजी प्रसाद शाहले कार्यक्रम वापत पेश्की फछ्र्योट गर्दा पेश भएको विल भरपाई अनुसार एउटै मितिमा प्रशिक्षक भत्ता र दै.भ्र.भत्ता भुक्तानी लिई दोहोरो भुक्तानी लिएको हुँदा दोहोरो रकम फिर्ता गर्नु पर्ने रु.	४०००.००
६२	प्रधानमन्त्रि कृषि आधुनिकरण परियोजना अभिमुखिकरण कार्यक्रम वापत पेश भएको विल भरपाई अनुसार सहभागि भत्ता वापत रु. ३८०००।०० र प्रशिक्षक भत्ता रु.८०००।०० गरी जम्मा रु. ४६०००।०० भुक्तानी भएकोमा आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ अनुसार पारिश्रमिक कर १५% ले हुन आउने रकम पारिश्रमिक कर कट्टा नभएको हुँदा उक्त रकम वेरुजू खातामा दाखिला गर्नु पर्ने रु.	६९००.००
६३	आयरक ऐन ,२०५८ को दफा ८८(१) र दफा ८८(५) मा अनुसार रामजी प्रसाद शाहलाई कृषि प्रशार तथा तालिम कार्यक्रम वापत रु.२१००००।०० पेश्की फछ्र्योट गर्दा पेश भएको विल भरपाई अनुसार पारिश्रमिक कर रु.१८६००।०० कट्टा गर्नु पर्ने देखिन्छ । सो मध्ये रु.५१००।०० मात्र दाखिला भएको र गाडि भाडा वापत १०% ले रु. ५०००।०० को रु.५००।०० समेत कट्टा नभएको हुँदा सो समेत जम्मा गर्नु पर्ने रु.	१४०००.००
६४	शहरी स्वास्थ्य क्लिनिकको लागि आवश्यक सामाग्री खरिद तथा ढुवानी वापत भुक्तानी भएकोमा आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८(५) अनुसार घरभाडा रुवापत रु.१८०००।०० र समान ढ्वानी वापत रु.६०००।०० समेत जम्मा रु.२४०००।०० को १० % बहाल कर कट्टा नभएको रु.	२४००.००
६५	**संम्परीक्षणः** आर्थिक बर्ष २०७३।०७४ को म.ले.प.को प्रारम्भिक प्रतिवदेनमा उल्लेख भएको ७ दफा बेरुजुको रु.१,५१,०४,०७५।८० बेरुजु फछ्र्यौट गरी संम्परीक्षणको लागि अनुरोध गरेकोमा दफा ३ को रु.१५७५००।००, दफा ७(२) को रु.१०९४२६।०० र दफा ८(१) को रु.५४६१८०।०० समेत रु.८१३१०६।०० को संम्परीक्षण गर्न प्रर्याप्त कागजात एवंम दाखिला भौचर प्राप्त हुन आएकोले संम्परीक्षण गरिएको छ ।	
६६	**बित्तिय जवाफदेहीताको स्थितिः** लेखापरीक्षण योजना तथा कार्यक्रमको अनुसुची ११ अनुसार कार्यालयको बित्तिय जवाफदेहिताको मूल्यांकन गरी ४ तहमा ग्रेडिङ गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयको व्यवस्थापकिय पक्ष, बित्तिय व्यवस्थापन पक्ष, सेवा प्रवाह र खरिद व्यवस्थापन/बिकास निर्माणको ५/५ सुचांकको सम्बन्धमा कार्यालयको अभिलेख तथा आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं व्यबस्थापन पक्षसँग छलफल गरी मूल्याकंन गर्दा निम्ननानुसार सुचकहरुबाट ५६ अकं अर्थात सी ग्रेड (राम्रो) तह देखियो । कार्यालयले देहायको जवाफदेहिता मूल्यांकन सुचांकमा ५ अकं भन्दा कम प्राप्त गरेको पक्षमा आगामी दिनमा सुधार गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन ध्यान दिनुपर्दछ ।	
६७	**बेरुजु-** नगरपालिकाको प्रारम्भिक प्रतिवेदन अनुसार यो बर्ष असुल गर्नुपर्ने बेरुजु रु.९९ लाख २७ हजार, र पेश्की बांकी देखिएको रु.३ लाख ८८ हजार समेत रु.१ करोड १४ लाख हजार बेरुजु कायम भएकोमा प्रतिक्रियाबाट भई रु.११लाख ६ हजार फछ्र्यौट भई रु.१करोड ३ लाख १५ हजार बेरुजु कायम भएको छ ।	

<table>
<tr><th>दफा</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>६८</td><td>अनुगमन तथा मुंल्याकनः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ८४ ले बेरुजु फछ्र्यौट गर्ने व्यबस्था गरेकोमा निम्नानुसार देखिएको छ ।
<table>
<tr><td>गत बर्षको बेरुजु रकम(A)</td><td>यो बर्षको फछ्र्यौट(B)</td><td>बांकी(C=A-B)</td></tr>
<tr><td>१,७४,६१,०००.००</td><td>११,०५,८६१.००</td><td>१,६३,५५,१३९.००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>६९</td><td>अद्यावधिक बेरुजु स्थितिः गाँउपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७४।७५ सम्मको फछ्र्यौट गर्न बाँकी बेरुजु स्थिति देहाय अनुसार रहेको छः
<table>
<tr><td>गत बर्षको फछ्र्यौट गर्न बांकी(C)</td><td>यो बर्ष सम्पंरीक्षणबाट कायम बेरुजु(D)</td><td>यो बर्ष कायम बेरुजु(E)</td><td>बांकी(F=C+D+E)</td></tr>
<tr><td>१,६३,५५,१३९.००</td><td>०.००</td><td>१,०३,१५,६९४.६४</td><td>२,६६,७०,८३३.६४</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

अनुसूची– १

कमलामाई नगरपालिका सिन्धुलीको बेरुजू बर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)
२०७४।७५

(रु.हजारमा)

सि. नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	प्रारम्भिक बेरुजू			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजू			बाँकी बेरुजू								
			दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	अशुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेश्की		
			सैदान्तिक	लगती		सैदान्तिक	लगती		सैदान्तिक	लगती			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजश्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	कर्मचारी	अन्य	जम्मा
१.	सिन्धुली	कमलामाई नगरपालिका	३९	३४	११४२१	६	७	११०६	३३	२७	१०३१५	९९२७	-	-	-	-	-	१४१	२४७	३८८

अनुसूची- २

स्थानीय तह सञ्चित कोष विवरण
२०७४।७५

प्रदेश नम्बर :- तिन (३)

(रु.हजारमा)

क्र. सं.	स्थानीय तह	जिल्ला	आय				जम्मा आय	व्यय				मौज्दात
			गत वर्षको जिम्मेवारी	समानीकरण अनुदान	सशर्त तथा अन्य बजेट अनुदान	अन्य आय		चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च	
			१	२	३	४	५ (२+३+४)	६	७	८	९ (६+७+८)	१० (१+५-९)
१.	कमलामाई नगरपालिका	सिन्धुली	४९४६३	३६४९९७	३३६९१५	१८८७०१	८९०६१३	९५९९७	३०१०५१	४७८३२६	८७५३७४	६४७०१